

ORCHESTR
JANÁČKOVY OPERY
NDB A JAN MRÁČEK /
ORCHESTRA OF
THE JANÁČEK OPERA
OF THE NATIONAL
THEATRE BRNO
AND JAN MRÁČEK

Orchestr Janáčkovy opery NdB /
Orchestra of the Janáček Opera of the National Theatre Brno
Český filharmonický sbor Brno / Czech Philharmonic Choir of Brno
Dětský sbor Brno / Brno Children's Choir

15. 11. 2024

19 h, Mahenovo divadlo /
7pm, Mahen Theatre

Robert Kružík – dirigent / conductor

Joel Hána – sbormistr (Český filharmonický sbor Brno) /
choirmaster (Czech Philharmonic Choir of Brno)

Valeria Maťašová – sbormistryně (Dětský sbor Brno) /
choirmaster (Brno Children's Choir)

Jan Mráček – housle / violin

Jana Šrejma Kačírková – soprán / soprano

Václava Krejčí Housková – alt / alto

Vít Nosek – tenor / tenor

Tadeáš Hoza – baryton / baritone

Daniel Bambas – recitátor I (vyšší mužský hlas) /
narrator I (high male voice)

Hana Briešťanská – recitátor II (nižší ženský hlas) /
narrator II (low female voice)

Program

Leoš Janáček

Putování dušičky

Miloslav Ištvan

Zaklínání času
pro dva vypravěče a orchestr
I., II., III., IV.

Přestávka

Bohuslav Martinů

Kytice. Cyklus skladeb na lidové texty
pro smíšený (dětský) sbor,
sóla a malý orchestr, H. 260

I. díl

1. Předehra
2. Sestra travička
3. Selanka
4. Kravarky – Volání pasaček
5. Intráda
6. Milá nad rodinou

II. díl

7. Koleda
8. Člověk a smrt

Nakladatel: Bärenreiter Praha s. r. o.

Programme

Leoš Janáček

The Wandering of a Little Soul

Miloslav Ištvan

Incantation of the Time
for two narrators and orchestra
I., II., III., IV.

Intermission

Bohuslav Martinů

Bouquet of Flowers. A cycle of compositions
to folk texts for mixed (children's) choir,
soloists and small orchestra, H. 260

Part I

1. Overture
2. His Sister a Poisoner
3. Idyll
4. The Little Girl Cowherds
5. Intrada
6. His Kind Sweetheart

Part II

7. A Carol
8. Man and Death

Publisher: Bärenreiter Praha s. r. o.

Skladby večera přinášejí motiv, který se českou hudbou dvacátého století proplétá jako nit: existenciální tíseň, lidská pomíjivost a konečnost.

Putování dušičky je jednovětý houslový koncert Leoše Janáčka (1854–1928), jemuž se skladatel začal věnovat na podzim roku 1926 po návratu z Anglie. Zde byl uchvácen výkonem houslistky Adiry Fachiriové, která na londýnském koncertě 6. května toho roku provedla jeho houslovou sonátu a připravovala její reprízu mimo jiné také ve Vídni. Je pravděpodobné, že jí chtěl vznikající koncert věnovat. Posléze Janáček skladbu odložil a z dochovaných náčrtů ji zrekonstruovali teprve skladatelé Miloš Štědroň a Leoš Faltus v roce 1988. Podobně jako celá řada Janáčkových komorních a koncertantních skladeb i tato má programní obsah, což naznačuje už její podtitul. Podle dochovaných indicií řeší otázky spojené se smrtí a nesmrtelností lidské duše, které vzhledem k pokročilému věku skladatele jistě nebyly nepatřičné. Nakonec Janáček hudební materiál rozpracovaného koncertu využil v předehře své poslední opery *Z mrtvého domu*. Obě díla spojuje také použití zvláštního hudebního nástroje – „řinčení okov“, jak doslova píše Janáček. Navzdory jednovětému rozvrhu koncert prochází různými změnami tempa i charakteru kompozice: od rapsodického vstupu houslí nad akordy tympánu přes valčíkovou plochu až po závěrečnou apoteózu známou ze zmíněné operní předehry. Premiéru díla provedl v září 1988 Jan Stanovský se Státní filharmonií Brno.

Miloslav Ištvan (1928–1990) patřil k předním představitelům poválečné brněnské Nové hudby. Začátkem 60. let byl členem Skupiny A, která usilovala o opětovné navázání na evropský a světový vývoj hudby po politicky násilně deformované situaci tvorby 50. let. Důležité bylo Ištvanovo působení na Janáčkově akademii múzických umění, s níž byl jako pedagog spojen převážnou část svého profesního života. Mezi jeho nejnvlivnější vzory patřili Leoš Janáček, Béla Bartók, Sergej Prokofjev, Igor Stravinskij nebo Arnold Schönberg. Později přesunul svůj zájem od moderních vlivů směrem k postmoderním. V jeho díle od pozdních 60. let

nacházíme polystylové tendence, tedy míšení žánrů – jazzu, popu, rocku a staré hudby. *Zaklínání času* (1967) otevírá v Ištvanově tvorbě období svébytné syntézy, která nahrazuje předcházející seriální období a míří k větší srozumitelnosti hudby pro posluchače. Je kompozicí o čtyřech větách bez názvu pro symfonický orchestr a dva recitátory (ženský a mužský hlas) na slova Oldřicha Mikuláška, dále českého barokního anonymního textu a Bible. Text je alegorickou meditací nad ústředním motivem pomíjivosti a smrti. Cyklus je sestaven metodou montáže a koláže stylově odlišných prvků: recitace (přesto autor trvá na tom, že se nejedná o melodram), komponovaných fragmentů quasi staré hudby, občasných názvuků jazzu v kombinaci s originální zvukovostí danou neobvyklým nástrojovým obsazením, které představuje zejména výrazný part bicích nástrojů a žestů. Z nevyklých orchestrálních nástrojů je zde zastoupena elektrická kytara nebo saxofon.

Kytice, coby cyklus skladeb na lidové texty pro smíšený sbor, dětský sbor, sóla a malý orchestr, je dvoudílné, bezmála tříčtvrtěhodinové dílo. Poněkud asymetricky obsahuje šest a dvě písně, přičemž nejvýznamnější je – vzhledem k umístění a rozměru – závěrečná skladba *Člověk a smrt* tvořící téměř třetinu celé kantáty. Bohuslav Martinů (1890–1959) ji komponoval tři měsíce roku 1937 v Paříži a věnoval ji svému příteli a krajanu z Vysočiny, malíři Janu Zrzavému. Cyklus vznikl na objednávku Československého rozhlasu, pro který Martinů v předchozích letech zkomponoval už dvě opery. Skladatel se zde, jako ostatně vícekrát ve své tvorbě, obrací k inspiraci a poetice vyvěrající z textů lidové poezie, tentokrát ze sbírek F. Sušila a K. J. Erbena. V cyklu jsou skladby spojeny do dvojic, v nichž se střídají vždy jedna instrumentální a jedna vokální kompozice. Výjimkou je gradující závěr cyklu, který tvoří dvě instrumentálně-vokální věty. Specifickým rysem nástrojového obsazení je použití dvou klavírů a harmonia.

Martin Flašar

The evening's compositions present a motif that runs like a thread through the Czech music of the twentieth century: existential trepidation, human transience and finiteness.

The Wandering of a Little Soul is a one-movement violin concerto by Leoš Janáček (1854–1928) to which the composer began to devote his attention in the autumn of 1926 after his return from England. Here he had been captivated by the performance by the violinist Adila Fachiri, who performed his violin sonata at a concert in London on 6 May of that year and who was preparing to reprise it in Vienna and in other places. It is likely that he wanted to dedicate the concerto he was writing to her. Later, Janáček put the composition aside and it was only reconstructed from surviving sketches by the composers Miloš Stědroň and Leoš Faltus in 1988. Similarly to a number of Janáček's chamber and concertante pieces, this one also has a programme content, as is indicated by its subtitle. Surviving evidence indicates that it addresses questions associated with death and the immortality of the human soul, which were certainly not out of place given the composer's advanced age. In the end, Janáček used musical material from the unfinished concerto in the prelude to his last opera *From the House of the Dead*. The two works are also connected by the use of a peculiar musical instrument – “the clanking of shackles”, as Janáček writes. Despite its one-movement scheme, the concerto passes through various changes in the tempo and character of the composition, from the rhapsodic violin entrance over timpani chords, through a waltz, to the final apotheosis known from the aforementioned opera prelude. The work was premiered in September 1988 by Jan Stanovský with the Brno State Philharmonic.

Miloslav Ištvan (1928–1990) was one of the leading representatives of post-war Neue Musik in Brno. At the beginning of the 1960s, he was a member of Skupina A (A Group), which sought to reconnect with the development of music in Europe and around the world following the violently deformed political situation of the 1950s. Ištvan's work at Janáček Academy

of Performing Arts, with which he was associated as a teacher for the majority of his professional life, was particularly important. The role models that had the greatest influence on him included Leoš Janáček, Béla Bartók, Sergei Prokofiev, Igor Stravinsky and Arnold Schoenberg. His interest later switched from modern influences towards the postmodern. In his work since the late 1960s, we find polystylistic tendencies, i.e. the combination of genres – jazz, pop, rock and early music. *Incantation of the Time* (1967) opens a period of unusual synthesis in Ištvan's work which replaces the preceding period of serial music and aims for music of a greater comprehensibility for listeners. It is a composition in four untitled movements for symphony orchestra and two narrators (female and male voice) to the words of Oldřich Mikulášek, as well as an anonymous Czech Baroque text and the Bible. The text is an allegorical meditation on the central theme of transience and death. The cycle is assembled using a method involving the montage and collage of stylistically disparate elements – recitation (although the author insists that it is not a melodrama), composed fragments of quasi-early music, and occasional echoes of jazz combined with an original sonority provided by an unusual instrumentation that presents a particularly distinctive part for percussion and brass instruments. The electric guitar and the saxophone also feature among the unusual orchestral instruments represented here.

Bouquet of Flowers, a cycle of compositions to folk texts for mixed choir, children's choir, soloists and small orchestra, is a two-part, almost three-quarter-hour cycle. Somewhat asymmetrically, its two parts contains six and two songs respectively, with the most significant – in terms of its location and length – being the final composition *Man and Death*, which makes up almost a third of the entire cantata. Bohuslav Martinů (1890–1959) composed it in three months in Paris in 1937 and dedicated it to the painter Jan Zrzavý, his friend and compatriot from the Highlands. The cycle was commissioned by Czechoslovak Radio, for which Martinů had already composed two operas in previous

years. Here, as was the case many times in his work, the composer turns to the inspiration and poetry springing from the texts of folk poetry, this time from the collections of František Sušil and Karel Jaromír Erben. The compositions in the cycle are connected in pairs of alternating instrumental and vocal pieces. The exception is the graduating end of the cycle which consists of two instrumental and vocal movements. The use of two pianos and a harmonium is a specific feature of the instrumentation.

Martin Flašar

Orchestr Janáčkovy opery NdB

Orchestr Janáčkovy opery NdB je soubor o 85 členech, k nimž patří i vynikající umělecké osobnosti, které prokázaly své kvality jako sólisté nebo členové komorních souborů (Miloslav Ištvan Quartett, Parnass Quintet atd.). Svoji vynikající pověst si orchestr buduje již od 1. poloviny minulého století, například za působení dirigenta Františka Neumanna, kdy se stal součástí brněnského kulturního života nejen jako operní orchestr, ale také díky pravidelným symfonickým koncertům. V posledních letech dosáhl Orchestr Janáčkovy opery NdB úspěchů v mezinárodním měřítku, zejména v rámci hostování Janáčkovy opery NdB v Evropě a Asii (Hong Kong Arts Festival). Mimo operní produkci se orchestr věnuje rovněž symfonické a kantátové tvorbě, a to jak v domovském divadle, tak v zahraničí.

Orchestra of the Janáček Opera of the National Theatre Brno

Orchestra of the Janáček Opera of the National Theatre Brno is an ensemble of 85 members, including outstanding artists who have proven their qualities as soloists or members of chamber ensembles (Miloslav Ištvan Quartett, Parnass Quintet, etc.). The orchestra has been building its excellent reputation since the first middle of the last century, for example under the conductor František Neumann, when it became part of Brno's cultural life not only as an opera orchestra but also thanks to regular symphony concerts. In recent years, the Orchestra of the National Theatre Brno's Janáček Opera has achieved success on an international scale, especially in the context of the guest appearances of the Janáček Opera of the National Theatre Brno in Europe and Asia (Hong Kong Arts Festival). Apart from opera productions, the orchestra also performs symphonic and cantata works, both in its home theatre and abroad.

Český filharmonický sbor Brno

Český filharmonický sbor Brno představuje nejen v českém, ale i světovém kontextu absolutní špičku v oboru sborového umění. Dirigenti, orchestry a sólisté, s nimiž sbor doposud spolupracoval, se o něm vyjadřují v superlativech. Odborná kritika pak oceňuje především kompaktní zvuk a širokou škálu výrazových prostředků, jimiž disponuje. Český filharmonický sbor Brno (založen 1990) vystupuje na všech prestižních evropských festivalech i významných koncertech a vždy dokáže posluchače uchvátit mimořádným hudebním citěním. Za úspěchy tělesa stojí jeho zakladatel, sbormistr a ředitel Petr Fiala. Vystudoval brněnskou konzervatoř a JAMU (klavír, kompozice, dirigování), je autorem dvou set skladeb. Sbormistrovské a dirigentské činnosti se věnuje bezmála šedesát let. Druhým sbormistrem Českého filharmonického sboru Brno je Joel Hána. Sbor se zaměřuje na oratorní, kantátový a operní repertoár. Díky své kvalitě absoluuje ročně přes devadesát koncertů doma i v zahraničí. Spolupracuje s nejlepšími světovými orchestry a dirigenty. Sbor má rozsáhlou diskografii a získal řadu ocenění. V roce 2007 obdržel dvě významné evropské ceny – Echo Klassik za Soubor roku 2007 (provedení Brucknerových motet) a Nahrávka roku 2007 za Lisztovo oratorium *Christus*. Ocenění sbírá sbor i na jiných kontinentech – japonský hudebně-kritický časopis Geijutsu Disc Review mu v září 2011 udělil za live nahrávku Dvořákova *Requiem* prestižní ocenění Tokusen. Český filharmonický sbor Brno je držitelem prestižního ocenění Classic Prague Awards v kategorii Vokální výkon za rok 2019.

The Czech Philharmonic Choir of Brno

The Czech Philharmonic Choir of Brno represents the absolute elite in the field of choral music both in the Czech Republic and in the global context. The conductors, orchestras and soloists with which the choir has worked to date speak of it in nothing but superlatives. Professional critics appreciate, first and foremost, its compact sound and the wide range of means of expression it has at its disposal. The Czech Philharmonic Choir of Brno (founded in 1990) performs at all the prestigious European festivals and at outstanding concerts, and always manages to captivate the audience with its extraordinary musical sensibility. The credit for the ensemble's success must go to its founder, choirmaster and director Petr Fiala, who graduated from Brno Conservatory and Janáček Academy of Performing Arts (JAMU) in Brno (piano, composition, conducting) and has written two hundred of his own compositions. He has been working as a choirmaster and conductor for almost sixty years now. The assistant choirmaster of the Czech Philharmonic Choir of Brno is Joel Hána. The choir focuses on a repertoire taking in oratorio, cantata and opera. The choir's excellence means that it performs more than ninety concerts at home and abroad every year. It works with the very best orchestras and conductors in the world. The choir boasts an extensive discography and has won numerous awards. It received two major European awards in 2007 – the Echo Klassik award for Ensemble of the Year 2007 (a performance of motets by Bruckner) and Recording of the Year 2007 for Liszt's *Christus* oratorio. The choir also picks up awards on other continents – the Japanese music criticism magazine Geijutsu Disc Review awarded it the prestigious Tokusen award in September 2011 for its live recording of Dvořák's *Requiem*. The Czech Philharmonic Choir of Brno was also the recipient of the prestigious Classic Prague Award for the Best Vocal Performance of 2019.

Dětský sbor Brno

Dětský sbor Brno vznikl v roce 2004. Posláním tělesa je výchova dětí k lásce a úctě k hudbě, poznávání její krásy a hloubky. Děti, které zpívají v tomto tělese, pravidelně účinkují v představeních Národního divadla Brno a podílejí se na jeho projektech. Nejčastěji je můžete slyšet v operní inscenaci *Carmen* George Bizeta, v *Příhodách lišky Bystroušky* Leoše Janáčka, ve *Hrách o Marii* Bohuslava Martinů, mezi další nastudované opery patří *Čert a Káča*, *Ferda Mravenec* a v neposlední řadě i dětská opera *Kocour v botách* pod dirigentskou taktovkou sbormistryně Valerie Maťašové. Nejnovějšími inscenacemi, v nichž Dětský sbor Brno účinkuje, jsou opery *Bohéma* a *Jakobín*. Hlášky Dětského sboru Brno každoročně vytvářejí atmosféru při tradičním rozsvěcování vánočního stromu na náměstí Svobody. Sbor také úzce spolupracuje s Židovskou obcí Brno a s Památníkem Terezín. Dětský sbor Brno rovněž získal ocenění na soutěžích sborového zpěvu. Jeden z posledních úspěchů zaznamenal sbor v květnu roku 2018 v belgickém Neerpeltu na 66. ročníku Evropské mezinárodní soutěže v kategorii dětských sborů do 15 let s povinnou skladbou, kde získal zlatou medaili, a v kategorii mládežnických sborů do 25 let s povinnou skladbou, kde také v konkurenci světových sborů obhájil zlatou první příčku.

Brno Children's Choir

Brno Children's Choir was founded in 2004. The ensemble's mission is to educate children to love and respect music and to recognise its beauty and depth. The children who sing in this ensemble regularly perform in productions at National Theatre Brno and take part in its projects. You can hear them most often in Georges Bizet's opera *Carmen*, Leoš Janáček's *The Cunning Little Vixen* and Bohuslav Martinů's *The Plays of Mary*, though they have also performed in a number of other staged operas including *The Devil and Kate*, *Ferdy the Ant* and the children's opera *Puss in Boots* conducted by choir director Valerie Maťašová. The most recent productions in which Brno Children's Choir has performed are *La bohème* and *The Jacobin*. The voices of Brno Children's Choir create an unforgettable atmosphere every year during the traditional illumination of the Christmas tree in Náměstí Svobody. The choir also works closely with the Brno Jewish Community and the Terezín Memorial. Brno Children's Choir has also achieved great success at choral singing competitions. One of the most recent successes achieved by the choir came in Neerpelt in Belgium in May 2018 at the 66th European International Competition in the category children's choirs to the age of 15 with a compulsory composition, in which it won a gold medal, and in the category youth choirs to the age of 25 with a compulsory composition, in which it defended first place in the face of competition from choirs from around the world.

Robert Kružík

Dirigent

Robert Kružík patří k nejmladší generaci našich dirigentů. Již v pětadvaceti letech přijal nabídku uměleckého šéfa Jiřího Heřmana na angažmá od sezony 2015/2016 v Janáčkově opeře NdB, kde vytvořil řadu úspěšných inscenací ve spolupráci s ním i ředitelem NdB Martinem Glaserem – *Piková dáma* s legendární Soňou Červenou, Rossiniho *Hrabě Ory*, *Evžen Oněgin*, Smetanova *Libuše* na BVV, která se stala Inscenací roku a kde se zároveň představil jako sólový hráč na violoncello, *Řecké pašije* s nominací na mezinárodní ocenění Opera Awards, dvojevečer Janáčkových děl *Z mrtvého domu / Glagolská mše* nebo úspěšné nastudování nejnáročnějších titulů operní literatury – Straussova *Růžového kavalíra* a Verdiho *Otella*. K jeho velkým úspěchům patří také spolupráce s baletem NdB na řadě inscenací. Od sezony 2021/2022 se stal šéfdirigentem Filharmonie Zlín, od sezony 2018/2019 je také stálým hostujícím dirigentem Filharmonie Brno. S Filharmonií Zlín provedl řadu výjimečných koncertů, jeho doménou je především hudba 19. a 20. století. V Národním divadle moravskoslezském v Ostravě samostatně nastudoval po dobu angažmá v letech 2016–2019 Verdiho *La traviatu* a dirigoval řadu titulů operního repertoáru, jako např. *Tři přání aneb Vrtkavosti života* Bohuslava Martinů, Smetanovo *Tajemství* a *Prodanou nevěstu* či Mozartovu operu *La clemenza di Tito*. V Národním divadle v Praze debutoval v představení Verdiho *La traviaty*, v roce 2023 zde dirigoval představení Dvořáková *Jakobína*. S Filharmonií Brno nastudoval např. Kabeláčovu *Symfonii č. 5 b moll „Drammatica“* či Sukovu symfonii *Asrael*. Spolupracuje s řadou českých a zahraničních orchestrů: např. Česká filharmonie, Slovenská filharmonie, PKF – Prague Philharmonia, Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK, SOČR, Sinfonia Varsovia, Janáčková filharmonie Ostrava a MDR Sinfonieorchester. Spolupracoval s předními sólisty, jako jsou houslisté Esther Yoo, Josef Špaček, Jan Mráček a Jiří Vodička, violoncellisté Raphael Wallfisch a Andrei Ioniță či držitelka Grammy Sumi Jo, Kateřina Kněžková, Sung Kiu Park, fenomenální trumpetista Reinhold Friedrich ad. Jako dirigent vystoupil např. na festivalu

Mladá Praha, na Svatováclavském hudebním festivalu v Ostravě, na Smetanově Litomyšli, na Festiwalu Eufonie ve Varšavě a ve významných koncertních sálech a divadlech. V květnu 2020 debutoval na Pražském jaru se Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu. Své zkušenosti předává nové generaci dirigentů jako pedagog JAMU od roku 2020. V roce 2020 obdržel Cenu Jiřího Bělohávků, jež je udělována mladým českým umělcům do třiceti let věku, kteří dosáhli ve svém oboru mimořádných úspěchů a kteří pečují o tradici české hudby doma i v zahraničí.

Conductor

Robert Kružík is a member of the youngest generation of Czech conductors. At the age of just twenty-five, he accepted an offer from artistic director Jiří Heřman for an engagement from the 2015/2016 season at National Theatre Brno's Janáček Opera, where he was responsible for a number of successful productions in co-operation with Heřman and director of National Theatre Brno Martin Glaser – *The Queen of Spades* with the legendary Soňa Červená, Rossini's *Le comte Ory*, *Eugene Onegin*, Smetana's *Libuše* at Brno Exhibition Centre (which was named Production of the Year and in which he also appeared as a solo cellist), *The Greek Passion* which was nominated for an International Opera Award, a double evening of Janáček's works *From the House of the Dead* and *Glagolitic Mass*, and successful productions of the most demanding titles in opera literature – Strauss's *Der Rosenkavalier* and Verdi's *Otello*. His great achievements also include his work on a number of productions with the ballet company at National Theatre Brno. He became chief conductor of the Zlín Philharmonic in the 2021/2022 season, and has also been a regular guest conductor with the Brno Philharmonic since the 2018/2019 season. He has staged a number of exceptional concerts with the Zlín Philharmonic, his domain being primarily the music of the nineteenth and twentieth centuries. During his engagement at the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava in the years 2016–2019, he staged his own production of Verdi's *La traviata* and conducted a number of other titles from the opera repertoire, such as Bohuslav Martinů's *The Three Wishes or the Inconstancy of Life*, Smetana's *The Secret* and *The Bartered Bride*, and Mozart's *La clemenza di Tito*. He made his debut at the National Theatre in Prague with a performance of Verdi's *La traviata*, and also conducted a performance of Dvořák's *The Jacobin* there in 2023. He has staged such works as Kabeláč's *Symphony No. 5 in B minor "Dramatica"* and Suk's *Asrael Symphony* with the Brno Philharmonic. He works with a number of Czech and foreign orchestras, such as the Czech Philharmonic,

the Slovak Philharmonic, PKF – Prague Philharmonia, FOK – Prague Symphony Orchestra, the Czech Radio Symphony Orchestra, Sinfonia Varsovia, the Janáček Philharmonic Ostrava and MDR-Sinfonieorchester. He has worked with leading soloists such as the violinists Esther Yoo, Josef Špaček, Jan Mráček and Jiří Vodička, the cellists Raphael Wallfisch and Andrei Ioniță, Grammy winner Sumi Jo, Kateřina Kněžliková, Sung Kiu Park, and phenomenal trumpeter Reinhold Friedrich. He has appeared as conductor at, for example, the Young Prague Festival, the Saint Wenceslas Music Festival in Ostrava, Smetana's Litomyšl and the Euphonia Festival in Warsaw, and at leading concert halls and theatres. He made his debut at Prague Spring with the Czech Radio Symphony Orchestra in May 2020. He has been passing on his experience to a new generation of conductors as a teacher at Janáček Academy of Performing Arts (JAMU) since 2020. He received the Jiří Bělohlávek Award, which is awarded to young Czech artists under the age of thirty who have achieved extraordinary success in their field and who nurture the tradition of Czech music at home and abroad, in 2020.

Joel Hána

Sbormistr (Český filharmonický sbor Brno)

Joel Hána je absolventem brněnské konzervatoře a Janáčkovy akademie múzických umění. Jako dirigent spolupracuje s předními českými orchestry a kulturními institucemi (PKF – Prague Philharmonia, Filharmonie Bohuslava Martinů, Janáčkova filharmonie Ostrava, Moravská filharmonie Olomouc, Národní divadlo Brno, Národní divadlo moravskoslezské aj.). Je šéfdirigentem Police Symphony Orchestra. Interpretačně se věnuje hře na varhany a klavír a tvoří duo se svou manželkou, flétnistkou a zpěvačkou Hanou Hánou. Společně koncertují v ČR i v zahraničí. K jeho další profesionální činnosti patří režie audiovizuálních záznamů, přímých přenosů koncertů a oper. Natáčí především pro Českou filharmonii, Českou televizi, ale i na Slovensku a v zahraničí. Od roku 2023 je druhým sbormistrem Českého filharmonického sboru Brno.

Choirmaster (Czech Philharmonic Choir of Brno)

Joel Hána is a graduate of Brno Conservatory and Janáček Academy of Performing Arts. As a conductor, he works with leading Czech orchestras and cultural institutions (PKF – Prague Philharmonia, the Bohuslav Martinů Philharmonic, the Janáček Philharmonic in Ostrava, the Moravian Philharmonic in Olomouc, National Theatre Brno, the National Moravian-Silesian Theatre, etc.). He is also chief conductor of the Police Symphony Orchestra. He plays the organ and the piano, and plays as a duo with his wife, the flutist and singer Hana Hána. They give concerts together in the Czech Republic and abroad. His other professional activities include directing audiovisual recordings and live broadcasts of concerts and operas. He films primarily for the Czech Philharmonic and Czech Television, though he also films in Slovakia and other foreign countries. He has been assistant choirmaster of the Czech Philharmonic Choir of Brno since 2023.

Valeria Maťašová

Sbormistryně (Dětský sbor Brno)

Valeria Maťašová je absolventkou brněnské konzervatoře v oboru klavírní hra a Janáčkovy akademie múzických umění v oboru Dirigování sboru ve třídě doc. Josefa Pančíka. Pěstování dětského sborového zpěvu se stalo její životní náplní.

Choirmaster (Brno Children's Choir)

Valeria Maťašová is a graduate of the piano at Brno Conservatory and also graduated from Janáček Academy of Performing Arts in choral conducting in the class of doc. Josef Pančík. Cultivating children's choral singing has become her mission in life.

Jan Mráček

Housle

Jan Mráček, mezinárodně uznávaný houslový sólista, komorní hráč a koncertní mistr České filharmonie, patří k výrazným osobnostem současné hudební scény. Je laureátem mnoha soutěží doma i v zahraničí. V roce 2014 triumfoval na prestižní mezinárodní houslové soutěži Fritze Kreislera ve Vídni, která se řadí mezi světově nejprestižnější hudební soutěže. V roce 2010 se stal nejmladším laureátem mezinárodní soutěže Pražské jaro a o rok později nejmladším sólistou Symfonického orchestru Českého rozhlasu. Získal ocenění Classical Prague Awards 2020 za nejlepší sólový výkon roku. Je držitelem Ceny Jiřího Bělohávkova (2021), jež se každoročně uděluje umělcům do třiceti let. S nadcházející koncertní sezonou 2024/2025 přichází další významná pozvánka – dirigent Franz Welser-Möst jej pozval jako hostujícího koncertního mistra The Cleveland Orchestra. V listopadu (2024) v kanadském Torontu zahraje Dvořákův *houslový koncert a moll* za doprovodu České filharmonie pod vedením Semjona Byčkova. V únoru 2025 vystoupí jako sólista v Béla Bartók National Hall v Budapešti s Budapest Festival Orchestra pod taktovkou Jakuba Hrůši. Na jaře 2025 se Jan Mráček vydá na sólové koncertní turné po Francii pod vedením dirigenta Tomáše Netopila ve spolupráci s Orchestre national des Pays de la Loire. Následně bude pokračovat dvěma koncerty v rakouském Welsu a švýcarském Bernu za doprovodu Mozarteum Orchestra Salzburg, což slibuje další nezapomenutelné hudební zážitky pro evropské publikum. Rok 2022 byl dalším milníkem v jeho kariéře. Jako sólista se představil na koncertech s Českou filharmonií pod vedením dirigentů Franze Welser-Mösta a Waynea Marshalla a v květnu téhož roku byl hostujícím koncertním mistrem Berlínské filharmonie. V listopadu 2023 debutoval s houslovým koncertem P. I. Čajkovského v proslulé Suntory Hall za doprovodu Tokijské filharmonie a následně navázal recitálovým turné v Číně. Zároveň byl v témže roce potřetí v řadě pozván Bamberskými symfoniky pod vedením Jakuba Hrůši, debutoval s renomovaným dirigentem sirem Johnem Eliotem Gardinerem a vystoupil s Neubrandenburger Philharmonie pod taktovkou Howarda Griffithse.

V sezoně 2023/2024 exceloval jako sólista v rámci světové premiéry orchestrální adaptace *Z domoviny* od Bedřicha Smetany v úpravě Tomáše Ille pro housle a orchestr. Dílo uvedl ve spolupráci s Českou filharmonií pod taktovkou Jakuba Hrůši na mezinárodním hudebním festivalu Smetanova Litomyšl. Tento výkon opět potvrdil jeho výjimečné interpretativní schopnosti a hluboký vzhled do české hudební tradice.

Violin

Jan Mráček, an internationally recognised solo violinist, chamber musician and concertmaster with the Czech Philharmonic, is one of the outstanding personalities on the contemporary music scene. Mráček has won many competitions at home and abroad. He won the prestigious Fritz Kreisler International Violin Competition in Vienna, which ranks among the world's most prestigious music competitions, in 2014. He became the youngest winner of the Prague Spring International Music Competition in 2010, and a year later the youngest soloist with the Czech Radio Symphony Orchestra. He won the Classic Prague Award 2020 for the best solo performance of the year. He is a holder of the Jiří Bělohlávek Award (2021) which is given annually to artists under the age of thirty. With the upcoming 2024/2025 concert season comes another momentous invitation – conductor Franz Welser-Möst has invited him to the Cleveland Orchestra as guest concertmaster. In November 2024, he will be playing Dvořák's *Violin Concerto in A minor* in Toronto, Canada accompanied by the Czech Philharmonic under conductor Semjon Byčkov. In February 2025, he will be performing as a soloist at the Béla Bartók National Concert Hall in Budapest with the Budapest Festival Orchestra under the baton of Jakub Hrůša, and in the spring of 2025, Jan Mráček will be embarking on a solo concert tour of France under the baton of conductor Tomáš Netopil with the Orchestre national des Pays de la Loire. This is to be followed by two concerts in Wels in Austria and Bern in Switzerland accompanied by the Salzburg Mozarteum Orchestra, which promises more unforgettable musical experiences for European audiences. The year 2022 represented another milestone in his career. He appeared as a soloist in concerts with the Czech Philharmonic under conductors Franz Welser-Möst and Wayne Marshall, and in May of the same year he was guest concertmaster of the Berlin Philharmonic. In November 2023, he made his debut with Tchaikovsky's *Violin Concerto* at the famous Suntory Hall accompanied by the Tokyo Philharmonic, and then continued with a recital tour in China. In the

same year, he was also invited for the third time by the Bamberg Symphony under Jakub Hrůša, made his debut with the renowned conductor Sir John Eliot Gardiner, and performed with the Neubrandenburger Philharmonie under the baton of Howard Griffiths. In the 2023/2024 season, he excelled as a soloist in the world premiere of the orchestral adaptation of *"From the Homeland"* by Bedřich Smetana in an arrangement by Tomáš Ille for violin and orchestra. He performed the piece in collaboration with the Czech Philharmonic under the baton of Jakub Hrůša at the international music festival Smetana's Litomyšl. This performance once again confirmed his exceptional interpretative skills and his deep insight into the Czech musical tradition.

Jana Šrejma Kačírková

Soprán

Jana Šrejma Kačírková je sólistkou Janáčkovy opery Národního divadla Brno, kde ztvárňuje role Violetty (*La traviata*), Donny Anny (*Don Giovanni*), Micaely (*Carmen*), Adély (*Hrabě Ory*) a Markétky (*Faust a Markétka*). V Národním divadle v Praze debutovala v roce 2010 jako Adina v opeře G. Donizzetiho *Nápoj lásky*. Od té doby ztvárnila role Konstance (*Únos ze serailu*), Zuzanky (*Figarova svatba*), Terinky (*Jakobín*), Donny Anny (*Don Giovanni*) a Julie (*Romeo a Julie*). Hostuje ve Slovenském národním divadle v Bratislavě v rolích Donny Anny (*Don Giovanni*) a Fiordiligi (*Così fan tutte*). Zúčastnila se mnoha významných mezinárodních hudebních festivalů – letního festivalu v italském Ercolanu, Teatro Politeama Greco v Lecce, festivalu Pafos Aphrodite na Kypru, Mezinárodního hudebního festivalu Pražské jaro, festivalu Smetanova Litomyšl, Mezinárodního hudebního festivalu Petra Dvorského a Mezinárodního hudebního festivalu Český Krumlov, kde vystoupila společně s José Curou.

Soprano

Jana Šrejma Kačírková is a soloist at the Janáček Opera, National Theatre Brno, where she plays the roles of Violetta (*La traviata*), Donna Anna (*Don Giovanni*), Micaela (*Carmen*), Adèle (*Le Comte Ory*) and Marguerite (*Faust and Marguerite*). At the National Theatre in Prague she debuted as Adina in the opera *L'elisir d'amor* by G. Donizzeti in 2010. Since then she has played the role of Konstance (*The Abduction from the Seraglio*), Susanna (*The Marriage of Figaro*), Terinka (*The Jacobin*), Donna Anna (*Don Giovanni*) and Juliet (*Romeo and Juliet*). She guests at the Slovak National Theatre in Bratislava in the roles of Donna Anna (*Don Giovanni*) and Fiordiligi (*Così fan tutte*). She has participated in many important international music festivals – the summer festival in Ercolano, Italy, Teatro Politeama Greco in Lecce, the Pafos Aphrodite Festival in Cyprus, the Prague Spring International Music Festival, Smetana's Litomyšl Festival, the Peter Dvorský International Music Festival and the International Music Festival Český Krumlov, where she appeared together with José Cura.

Václava Krejčí Housková

Alt

Václava Krejčí Housková je sólistkou Janáčkovy opery Národního divadla Brno. Její repertoár zahrnuje role jako Dorabella (*Così fan tutte*), Káča (*Čert a Káča*), Carmen, Ježibaba (*Rusalka*), Radmila (*Libuše*), Olga (*Evžen Oněgin*), Fenena (*Nabucco*) nebo Octavián (*Růžový kavalír*) ad. V roli Lišáka (*Příhody lišky Bystroušky*) vystoupila při slavnostním otevření Janáčkovy divadla po rekonstrukci v roce 2018. Operu zaznamenala Česká televize a premiéra byla zároveň vysílána v přímém přenosu v rámci projektu evropských divadel Opera Vision. Opakovaně byla zařazena do širší nominace na Cenu Thálie za role Smetona (2014, *Anna Bolena*, NDM Ostrava) a za titulní roli Carmen (2020, DJK Plzeň). V létě roku 2018 se podílela na vzniku CD pro londýnské vydavatelství Hyperion. Spolu s tenoristou Nickym Spencem a klavíristou Juliem Drakem natočili *Zápisník zmizelého* a *Moravskou lidovou poezii v písni* skladatele Leoše Janáčka. V roce 2020 získalo CD prestižní cenu BBC Music Magazine Award a Gramophone Classical Music Award. V roce 2022 debutovala v rakouském divadle Theater an der Wien v novém nastudování opery Leoše Janáčka *Jenůfa* jako Rychtářka. Dále sklídila mezinárodní úspěch jako bojovnice Bradamante v úspěšném nastudování opery *Alcina* ve francouzských divadlech Opera Royal de Versailles a Théâtre de Caen.

Alto

Václava Krejčí Housková is a soloist at the Janáček Opera at National Theatre Brno. Her repertoire includes such roles as Dorabella (*Così fan tutte*), Kate (*The Devil and Kate*), Carmen, Ježibaba (*Rusalka*), Radmila (*Libuše*), Olga (*Eugene Onegin*), Fenena (*Nabucco*) and Octavian (*Der Rosenkavalier*). She appeared in the role of the fox Gold-Stripe (*The Cunning Little Vixen*) at the grand opening of the Janáček Theatre after its reconstruction in 2018. The opera was recorded by Czech Television and the premiere was also broadcast live as part of OperaVision's European theatres project. She has been repeatedly nominated for a Thalia Award for the role of Smeton (*Anna Bolena*, The National Moravian-Silesian Theatre Ostrava, 2014) and for the title role in Carmen (The J. K. Tyl Theatre in Plzeň, 2020). In the summer of 2018, Václava participated in the recording of a CD for the London publisher Hyperion. Along with tenor Nicky Spence and pianist Julius Drake, she recorded *The Diary of One Who Disappeared* and *Moravian Folk Poetry in Songs* by composer Leoš Janáček. The CD won the prestigious BBC Music Magazine Award and the Gramophone Classical Music Award in 2020. Václava made her debut at the Austrian Theater an der Wien in 2022 as the mayor's wife in a new production of Leoš Janáček's opera *Jenůfa*. She also achieved international success as the warrior Bradamante in the successful staging of the opera *Alcina* at the French theatres Opéra Royal de Versailles and Théâtre de Caen.

Vít Nosek

Tenor

Vít Nosek hostoval v ND Praha, ve Slezském divadle v Opavě a Národním divadle moravskoslezském. V současné době působí jako sólista v Národním divadle Brno, pro které nastudoval mimo jiné roli Narrabotha v opeře *Salome*, Bardolfa ve *Falstaffovi*, Monostata v *Kouzelné flétně* či Vaška v *Prodané nevěstě*. Úspěšně se představil také ve vysoce ceněné inscenaci *Peter Grimes* z pera Benjamina Brittena, pod taktovkou Jakuba Hrůši účinkoval v opeře *Z mrtvého domu*, jež byla uvedena v rámci festivalu Janáček Brno 2022. V této sezoně jej můžete vidět hned v několika představeních ND Brno, například v opeře pro nejmenší *Hurvínek prodává nevěstu* či ve světové premiéře opery *Here I am, Orlando* z pera Lubicy Čekovské. V minulosti spolupracoval koncertně s Moravskou filharmonií Olomouc, Komorní filharmonií Pardubice či Filharmonií Bohuslava Martinů. V rámci komorních recitálů v Evropě a Jižní Americe provedl spolu s klavíristkou Vendulou Galdovou repertoár českých a moravských autorů.

Tenor

Vít Nosek has been a guest performer at the National Theatre in Prague, the Silesian Theatre in Opava and the National Moravian-Silesian Theatre. He is currently appearing as a soloist at National Theatre Brno, for which he has performed such roles as Narraboth in the opera *Salome*, Bardolfo in *Falstaff*, Monostatos in *The Magic Flute* and Vašek in *The Bartered Bride*. He also appeared successfully in the highly regarded production of Benjamin Britten's *Peter Grimes* and performed under conductor Jakub Hrůša in the opera *From the House of the Dead* as presented at the Janáček Brno 2022 festival. This season you can see him in a number of productions at National Theatre Brno, such as the opera for the very young *Hurvínek Barthers the Bride* and the world premiere of the opera *Here I am, Orlando* by Lubica Čekovská. In the past, he has given concerts with the Moravian Philharmonic in Olomouc, the Pardubice Chamber Philharmonic and the Bohuslav Martinů Philharmonic. He has also performed a repertoire of works by Bohemian and Moravian composers with pianist Vendula Galdová at chamber recitals in Europe and South America.

Tadeáš Hoza

Baryton

Absolvent Janáčkovy akademie múzických umění Tadeáš Hoza se řadí k nastupující generaci předních operních sólistů. Od sezony 2021/2022 nastoupil jako nejmladší sólista do operního souboru Národního divadla Brno, kde ztvárňuje mimo jiné role Papagena (*Kouzelná flétna*), Schaunarda (*Bohéma*) či Adolfa (*Jakobín*). Je laureátem mnoha mezinárodních pěveckých soutěží, jmenujme například Mezinárodní pěveckou soutěž Antonína Dvořáka v Karlových Varech nebo Písňovou soutěž Bohuslava Martinů v Praze. V budoucím rozvoji ho zásadně ovlivnila stáž na Universität für Musik und darstellende Kunst ve Vídni. Nedílnou součástí jeho působení je také barokní hudba a její interpretace. Je stálým členem souboru Collegium Vocale 1704 Václava Lukse a častým hostem souborů Czech Ensemble Baroque Romana Války, Ensemble Inégal Adama Viktory nebo Musica Florea Marka Štrýncle. Spolupracoval s dirigenty Jakubem Hrůšou, Tomášem Netopilem, Christophem Meierem, Janem Kučerou, Robertem Kružíkem a dalšími. Je stálým hostem Národního divadla v Praze, Moravského divadla Olomouc, Národního divadla moravskoslezského v Ostravě či Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Věnuje se i muzikálu a vlastní koncertní činnosti a přibližuje operní žánr dětem na ZUŠ i širší veřejnosti v programu Malý operní seminář.

Baritone

Tadeáš Hoza is a graduate of Janáček Academy of Performing Arts and a member of the upcoming generation of leading opera soloists. He joined the opera company at National Theatre Brno in the 2021/2022 season as its youngest soloist, playing such roles as Papageno (*The Magic Flute*), Schaunard (*La bohème*) and Adolf (*The Jacobin*). He has won many international singing competitions, such as the International Antonín Dvořák Singing Competition in Karlovy Vary and the Bohuslav Martinů Foundation competition in Prague. His future development was fundamentally influenced by his study residence at the Universität für Musik und darstellende Kunst in Vienna. Baroque music and its interpretation also comprise an integral part of his work. He is a permanent member of Václav Luks's ensemble Collegium Vocale 1704 and a frequent guest performer with Roman Válek's Czech Ensemble Baroque, Adam Viktora's Ensemble Inégal and Marek Štrýncel's Musica Florea. He has worked with such conductors as Jakub Hrůša, Tomáš Netopil, Christoph Meier, Jan Kučera and Robert Kružík. He is a regular guest performer at the National Theatre in Prague, the Moravian Theatre in Olomouc, the National Moravian-Silesian Theatre in Ostrava and the South Bohemian Theatre in České Budějovice. He also devotes himself to musicals and his own concert activities, and endeavours to cultivate an interest in the opera genre in children at primary schools of the arts and the general public as part of the "Little Opera Seminar" programme.

Daniel Bambas

Recitátor I (vyšší mužský hlas)

Daniel Bambas se po absolvování DAMU stal členem Divadla na Vinohradech a vytvořil zde množství rolí nejrůznějších žánrů, např. Brutus (*Caesar*), Biskup Vergérus (*Fanny a Alexandr*), Ludvík (*Ucho*), Páter Flóra (*Je třeba zabít Sekala*), Ethan (*Donaha*). Již 9 let je Karlem IV. v *Noci na Karlštejně*. Jako host vystupuje či vystupoval v činoherních i muzikálových rolích v ND Brno (*Hry o Marii*), Městském divadle Mladá Boleslav, Divadle pod Palmovkou, Divadle Bez zábradlí, Jihočeském divadle, Divadle J. K. Tyla v Plzni, 3D Company. Byl Amadeem i Cyranem z Bergeracu. Za rok 2017 se stal držitelem Ceny Thálie za výkon v inscenaci *Kráska na scéně* v Městském divadle Mladá Boleslav. Účinkoval v melodramech s FOK (*Utrpení sv. Sebastiana*, dirigent Serge Baudo) a Bennewitzovým kvartetem (*Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilka*). Spolupracuje s TV, rozhlasem, věnuje se dabingu a načítání audioknih.

Narrator I (high male voice)

After graduating from the Academy of Performing Arts in Prague (DAMU), Daniel Bambas joined the Vinohrady Theatre where he played a large number of roles in various genres, such as Brutus (*Caesar*), Bishop Vergérus (*Fanny and Alexander*), Ludvík (*The Ear*), Father Flora (*Sekal Has to Die*) and Ethan (*The Full Monty*). He has been playing Charles IV for nine years in *A Night at Karlstein*. He performs or has performed as a guest in dramatic and musical roles at National Theatre Brno (*The Plays of Mary*), the Municipal Theatre in Mladá Boleslav, the Pod Palmovkou Theatre, the Bez Zábradlí Theatre, the South Bohemian Theatre, the J. K. Tyl Theatre in Plzeň, and 3D Company. He has played both Amadeus and Cyrano de Bergerac. He received a Thalia Award in 2017 for his performance in the production of *Stage Beauty* at the Municipal Theatre in Mladá Boleslav. He has performed in melodramas with FOK – Prague Symphony Orchestra (*Le Martyre de Saint-Sébastien*, conductor Serge Baudo) and the Bennewitz Quartet (*The Love and Death of Cornet Christopher Rilke*). He works in TV and radio, in dubbing and reading audiobooks.

Hana Briešťanská

Recitátor II (nižší ženský hlas)

Hana Briešťanská působila v mnoha divadlech napříč republikou, již 10 let je však jejím domovským souborem Činohra NdB. V roce 2017 byla oceněna Cenou Thálie za ztvárnění postavy Štěpky Kiliánové v inscenaci Martina Glasera *Petrolejové lampy*. Na svém kontě má více než stovku divadelních rolí rozličných charakterů, mj. Markétu Lazarovou, Sally Bowles v muzikálu *Kabaret*, Porcii v *Kupci benátském*, Margaretu v *Kočce na rozpálené plechové střeše*, Tonku v *Romanci pro křídlovku*, Doru Idesovou v *Žitkovských bohyních*, Lizavetu Nikolajevnu v Dostojevského *Běsech*, Marii Stuartovnu, Slečnu Julii, Doktoru Roberta Ickea, Kristýnu Mannonovou ve *Smutek sluší Elektře*. V současné době ji můžeme vidět jako Gertrudu v *Hamletovi* v Mahenově divadle nebo jako Annu Kareninu ve Švandově divadle na Smíchově. Kromě divadla se aktivně se věnuje dabingu a audiotvorbě.

Narrator II (low female voice)

Hana Briešťanská has worked at many theatres across the country, but her home company has been National Theatre Brno Drama for ten years. She won a Thalia Award in 2017 for her portrayal of Štěpka Kiliánová in Martin Glaser's production of *Oil Lamps*. She has more than a hundred theatre roles to her credit and has played such diverse characters as Markéta Lazarová, Sally Bowles in the musical *Cabaret*, Portia in *The Merchant of Venice*, Maggie in *Cat on a Hot Tin Roof*, Tonka in *Romance for Fluegelhorn*, Dora Idesová in *The Last Goddess*, Lizaveta Nikolaevna in Dostoevsky's *Demons*, Mary Stuart, Miss Julia, Robert Icke's The Doctor, and Christine Mannon in *Mourning Becomes Electra*, and we can currently see her as Gertrude in *Hamlet* at the Mahen Theatre in Brno and as Anna Karenina at the Švanda Theatre in Smíchov in Prague. In addition to theatre, she is also actively engaged in dubbing and audio production.

Miloslav Ištvan

Zaklínání času pro dva vypravěče a orchestr

I.
Ve velkém hoři naberou prý labutě nejmožnější svou výšku,
přimknou křídla k tělu, sepnou je obráceně jako k prosbě (už
marné)
a padají střemhlav k zemi k své smrti.
Ale co když stále jen letí k bezednému pádu, který nemá konce?
Kam létají labutě? Kam labutě letí?
Nechci nic, jenom ptát se, kam létají.
Labutě letí, jsou černé nebo bílé, později ale černé, před
strachem strach.
Kam letí labutě, ptají se labutě černé, nebo bílé s poskvrnou
strachu
ptáti se, kam letí s oranžovými zobáky, nadějí poslední, které se
ptají,
kam letí labutě, černé v noci černé, a zda se neztratí,
a kam bílé, zoufalé plachetky myšlenky, poslední skoro, což
možno jen tak plout?
Nehýbají se křídla. Hýbá se moře a vzduch. Moře to neví. Vzduch
neví to. Je.
Labutě jsou, a neví, že letí, pod sebou moře svého trápení, že
neví, kam letí, pod křídly ničeho vzduch.
III.
Člověk, jenž z ženy se zrodil, krátce jen žije, je přesycen strastmi,
jako květ pučí a uvadá, prchá jak stín a nepotrvá.
Cokoliv jest v světě, jako voda plyne, a jak stín člověka pojednou
pomine.
Uniknou vody ze širého moře, opadne řeka, ba vyschne, tak
člověk lehne, už nepovstane.
Cokoliv jest v světě, jako voda plyne, a jak stín člověka pojednou
pomine, na zemi nic stálého není,
vše mine, cokoliv milého komu jest, zahyne.
Člověk mře a mizí, vydechne naposled a kde jest?

IV.
Ve velkém hoři naberou prý labutě nejmožnější svou výšku
a padají střemhlav k zemi.
Padají k zemi. Padají a křičí. Padají střemhlav k své smrti, křičí
a padají k smrti.
Křičí a padají.
Slyším křik, je úzkostný, každý se bojí, i motýl vrabce, starý lev
hyen,
Bůh bojí se boha, který se ptá, kam letí labutě, a labuť zas dábla,
který se ze strachu neptá,
je pyšný, protože možná padají labutě bílé do černého pekla,
protože vzlétají možná labutě černé do bílého nebe pro slávu
věčné klimatizace.
Letí však, ale křičí, ale se ptají, kam letí.
Kam letí labutě strastné, přesmutný pták.
Už dlouho piju svůj pohár, proč piju ho, a dlouho, že zmíraje jen
žízni,
za pouští dobývám poušť, abych zas prahl držeti dlouho svůj
pohár, proč?
Jen abych umíral dlouho, že žiju tak krátce jako dech?
Cokoliv jest v světě, jako voda plyne, a jak stín člověka pojednou
pomine, cokoliv milého komu jest, zahyne.
Kam létají labutě?
Na zemi nic stálého není, vše mine. Nechci nic, jenom ptát se,
kam létají, kam labutě letí.
Kam létají labutě strastné, přesmutný pták?

Incantation of the Time for two narrators and orchestra

I.
They say that when swans are in deepest sorrow they fly to
extreme heights,
they press their wings close to their bodies, fold them
backward like in prayer (now futile)
and they dive headfirst to the ground, to their death.
But what if they keep flying into an endless fall that has no end?
Where do swans fly? Where do swans go?
All I want is to ask where they fly.
Swans fly, they are black or white, but later black, fear before fear.
Where do swans fly, black swans ask, or white ones, tainted
with fear, asking where
they fly with orange beaks, the last hope, asking,
where do swans fly, black at night, black, and will they not get
lost,
and where do the white ones fly, desperate little sails of thought,
almost the last ones, can they just drift?
Wings do not move. The sea and the air move. The sea doesn't
know. The air doesn't know. It just is.
Swans just are, and they do not know they are flying, beneath
them the sea of their torment, not knowing where they fly, with
nothing but air beneath their wings.

III.
Man, born of woman, lives but briefly, filled with suffering,
blooms like a flower and withers, flees like a shadow and will
not endure.
Whatever exists in the world flows like water, and like a shadow
of man, suddenly fades away.
As waters escape from the wide sea and the river ebbs, even
dries up, so man lies down, never to rise again.
Whatever exists in the world flows like water, and like a shadow
of man, suddenly fades away,
on earth, nothing is lasting, everything passes, whatever is dear
to anyone, perishes.
Man dies and vanishes, exhales his last breath, and where is he?

IV.
In great sorrow, swans, they say, reach their highest height
and dive headfirst to the ground.
They fall to the ground. They fall and scream. They dive
headfirst to their death, scream and fall to their death.
They scream and fall.
I hear a scream, it's anxious, everyone is scared, even the
butterfly fears the sparrow, the old lion fears the hyena,
God fears God, who asks where swans fly, and the swan fears
the devil, who out of fear does not ask,
is proud, because perhaps white swans into black hell,
because maybe black swans fly into white heaven for the glory
of eternal air-conditioning.
But they fly, and they scream, and they ask where they go.
Where do sorrowful swans fly, the most sorrowful bird?
I've long been drinking from my cup, why do I drink from it,
and for so long, that I die only of thirst,
I conquer one desert after another so that I thirst again to hold
my cup for long, but why?
Just to die slowly, as my life only lasts one breath?
Whatever exists in the world flows like water, and like a shadow
of man, suddenly fades away, whatever is dear to anyone,
perishes.
Where do swans fly?
On earth, nothing is lasting, everything passes. I want nothing,
only to ask where they fly, where swans go.
Where do sorrowful swans fly, the most sorrowful bird?

Bohuslav Martinů

Kytice. Cyklus skladeb na lidové texty
pro smíšený (dětský) sbor, sóla a malý
orchestr, H. 260

II. Sestra travička

Uliana, čistá panna,
u Dunaja šaty prala.

Viděla tam čtyry pány,
medzi nima dva hulány.

Pojed', děvče, pojed' s námi!
Budeš vědět, jak se mámy!

Já bych s vámi ráda jela,
kdybych tu bratra neměla!

Bratra můžeš otrávit,
můžeš s námi předca jeti.

Bež do lesa jedlového,
zab' tam hada jedového.

Uvař mu ho k snídaničku,
jak rybičku s černú máčkú!

Už Janíček z hory jede,
malované dřevo veze.

Hned mu vrata otvírala,
vrané koně vypřahala.

Uliánko, co nového,
že vypřáháš koně mého?

Pojď, Janíčku, k snídaničku,
máš přichystanú rybičku.

A co sú to za rybičky,
vždyť nemá žádná hlavičky?

Hlavičky jsem usekala,
pod okénko zakopala.

Jak ten první kousek snědl,
hned na levé líčko zbledl.

Jak ten druhý kousek snědl,
hned na obě líčka zbledl.

Jak ten třetí kousek snědl,
hned na celé tělo zbledl.

Donesla mu tvrdý kámeň,
ostávaj tu s Pánem Bohem. O! O!

Bojanovské zvony zvoňá,
Uliánku drábi hoňá!

Ty mutenské sezvňajú,
Uliánku doháňajú!

A hodonské dozvonily,
Uliánku dohonili!

Janíčka na krchov nesú,
Uliánku kati vezú!

Zazděte mě do kamení,
nech o mně písničky není!

Zedníci ju zazdívali,
panny písničku skládaly.

Uliánku už zazdili,
panny písničku složily.

V. Kravarky (Volání pasaček)

Ej! Hoja! Hoja!
Tovaryško věrná moja,
pones mně snídaňa,
kamarádko moja!
Ej! Hoja, hoja!

Hoj! Hoja, hoja!
Tovaryško věrná moja,
už sem posnídala.
Hoj! Hoja, hoja!

Hoj! Heja, hoja!
Daleko-li paseš?
Malenku napaseš
na zelenej trávě,
na pěknej otavě!
Hej! Heja, heja!

Malenka sa napije,
děvečka sa umyje;
aby byla bílá,
pánu Bohu milá,
ne tak pánu Bohu,
svojému milému,
synku černookému.
Heja! Heja!

Hej, hela! Hela!
Pěkně ti děkuju
za tvé halekání!
Že's na mňa halekala
a sa nehněvala.

Proč bych se hněvala,
nic mně's neudělala.
Ani já snad tobě,
nemáme nic proti sobě.
Hej! Heja! Heja!

VI. Milá nad rodinu

Seděl jeden vězeň,
stopadesát neděl.
A tak dlouho seděl,
celý ošedivěl.

První ráz zaplakal,
cedulenu napsal,
cedulenu napsal,
k otcovi poslal.

Můj tatíčku starý,
vypláť mia z vězení,
z vězení těžkého,
zámku tureckého.

Pověz mi, synečku,
co od tebja ptajú?
Sto rýnských stříbrných,
ešče tolej drobných.

Synáčku můj milý,
než to od tebja dám,
než to od tebja dám,
radší ťa tam nechám.

Seděl jeden vězeň,
stopadesát neděl.
A tak dlouho seděl,
celý ošedivěl.

Druhý ráz zaplakal,
cedulenu napsal,
cedulenu napsal,
za mamičku poslal.

Mamičko má milá,
pomoz mně z vězenja,
z vězenja tuhého,
zámku tureckého.

Synáčku můj milý,
co od tebe ptají?
Sto rýnských stříbrných,
ešte tolej drobných.

Synáčku můj milý,
než to od tebe dám,
než to od tebe dám,
radši ta tam nechám.

Třetí ráz zaplakal,
třetí psaní napsal,
za bratříčkem poslal,
k sestřičce je poslal.

Štvrtý ráz zaplakal,
cedulenu napsal,
cedulenu napsal,
ku svej milej poslal.

Vyplat' mia, má milá,
vyplat' mia z vězenja,
z vězenja těžkého,
zámku tureckého.

Milá nemeškala,
šňůru kupovala,
milému podala.

Spust' se, milý, důle
po hedvábné šňůře.

Lepší je má milá
než celá rodina,
ta mia vyplatila,
z Turek od pohana!

VII. Koleda

Šel jest pánbůh, šel do ráje,
Adam za ním poklekaje.
Jak do ráje přicházeli,
řekl pánbůh Adamovi:

Ze všech stromů požívejte,
jen jednoho zanechejte,
který stojí prostřed ráje,
modrým kvítkem prokvetáje.

Učinil se ďábel hadem,
svedl Evu i s Adamem.

Utrh' jabko velmi prudce
a podal je Evě k ruce.
Jez, Evičko, jez to jabko,
jak ti bude po něm sladko!

Eva vzala, okusila,
s Adamem se rozdělila.
Jez, Adame, jez to jabko,
jak ti bude po něm sladko!

Jak to jabko okusili,
hned z ráje vyhnáni byli.
Dal jim pánbůh po motyce
a poslal je na vinice.

Jděte, jděte a kopejte,
chleba sobě dobývejte.
Než se chleba dokopali,
dost se oba naplakali.

A ten Adam, první otec,
do velké nás bídy doved'.
A ta Eva, první matka,
zavedla nás ubožátka.

VIII. Člověk a smrt

Byltě jeden člověk,
bylo mu jakkolvěk.

Šel od role k roli,
hledět na obilí.

Obilíčko moje,
jak je ono pěkné!

Je pěkné zelené
od vrchu do země.

Kterak já tě sežnu,
do stodoly svezu?

Potkala ho smrti
na velké silnici.

Co děláš, můj choti,
mám s tebou mluvíti.

Jdu od role k roli
hledět na obilí.

Mocný milý bože,
jak je ono pěkné!

Zanechaj obile,
stroj se v roucho bílé.

Mám s tebou mluvíti,
musíš se mnou jíti.

Nech mne, milá smrti,
já mám co činiti.

Dám ti pěníez dosti,
co můžeš unésti.

A což mi to zlato,
to kladu za bláto.

Mám ja drobné děti,
chci jich spořádati.

Tvoje drobné děti
bude bůh živiti.

Manželku mám mladou,
komu ji poručím?

Tu tvoji manželku
sám pánbůh opatří!

Zanechej mě, smrti,
až pošlu pro kněze.

Co jsem v mládí činil,
na oči mi leze!

Juž tam kněze nechej,
jenom se mnou spěchej, oh!

Běda mně, hříšnému,
jsem dlužen každému.

A nejvíc jednomu,
pánubohu svému!

Střelila ho smrti
střelou přeukrutnou.

A píchla ho v srdce
převelice těžce.

Už ten vtipný rozum
už mu sloužit nechce.

Rozmilí přátelé,
z toho příklad vemte:

Co na mně vidíte,
na sobě čekejte!

Bouquet of Flowers. A cycle of compositions
to folk texts for mixed (children's) choir,
soloists and small orchestra, H. 260

II. His sister poisoner

To the river Uliana
went to wash her clothes in summer.

There four dashing hussars waited,
Uliana soon they baited.

Join us, maiden, in our leisure!
You'll see life is full of pleasure!

Gladly, but I have a brother
whom I care for like a mother!

Give him poison, do not tarry,
one of us then you can marry.

Cook a fish from yonder river,
add snake poison and toad's liver.

Serve it with some bread and butter,
not a word will he then utter!

From the hills John was returning,
with some wood he'd cut for burning.

Uliana laid the table,
led his horse off to his stable.

Sister, I am not a stranger,
that you fill my horse's manger?

Eat your dinner, my dear brother,
you'll enjoy it like no other.

Strange this fish you've put before me,
there's no head upon it's body?

With a knife its head I severed,
neath the window it lies buried.

From the fish he took a deep bite
and his left cheek turned quite snow-white.

When he took a second deep bite
both his cheeks turned deadly snow-white.

Ay, when he did take a third bite
his whole body turned quite snow-white.

Here's your gravestone, brother John dear,
may you ever rest in peace here. Oh! Oh!

While for John bells tolled sadly,
Uliana ran off gladly!

But they chased her til they caught her
on the bank down by the water!

Bells stopped ringing when they caught her
on the bank down by the water!

In the churchyard John lies sleeping,
Uliana's praying, weeping!

Wall me up in stone for ever,
ballads write about me never!

Masons walled her up then thickly,
maidens wrote some ballads quickly.

Uliana's walled up quickly,
maidens wrote some ballads quickly.

IV. The little girl cowherds

Hey! Heigh-ho! Heigh-ho!
Faithful maiden sweet and mellow,
bring my breakfast, heigh-ho,
maiden sweet and mellow!
Hey! Heigh-ho, heigh-ho!

Hey! Heigh-ho, heigh-ho!
Faithful maiden sweet and mellow,
I have breakfasted, oh!
Hey! Heigh-ho, heigh-ho!

Hey! Heigh-ho, heigh-ho!
Take the cow to pasture,
there in the green pasture
where green grass is growing
ere its ripe for mowing!
Hey! Heigh-ho, heigh-ho!

From the steam the cow will drink
while you're bathing on the brink,
so you're clean and charming
for the Lord disarming,
no, not for the Lord, oh,
but for your own fellow,
for your dark-eyes fellow.
Heigh-ho! Heigh-ho!

Hey, heigh-ho! Heigh-ho!
Thank you, thank you kindly
for the things you've told me!
For all the things you've told me
that you did not scold me.
Pray, why should I scold you,
you are always good and true.
I am like your mother,
we have nothing 'gaints each other.
Hey! Heigh-ho! Heigh-ho!

VI. His kind sweetheart

Jailed for more than three years
was a gay young fellow.
Bitter were his hot tears,
grey turned his hair yellow.

Once he wept, penned a line
in his cell so dreary.
Once he wept, penned a line
of his sad fate weary.

My dear father, help me,
bail me out tomorrow,
my dear father, help me,
endless is my sorrow.

How much is your ransom?
Is it low or handsome?
One hundred silver pence
will end my long penance.

Dearest son, son of mine,
so much I will not spare,
dearest son, son of mine,
I'd rather leave you there.

Jailed for more than three years,
was a gay young fellow.
Bitter were his hot tears,
gray turned his hair yellow.

Twice he wept, penned a line
in his cell so dreary.
Twice he wept, penned a line
of his sad fate weary.

My dear mother, help me,
set me free tomorrow,
my dear mother, help me,
endless is my sorrow.

How much is your ransom?
Is it low or handsome?
One hundred silver pence
will end my long penance.

Dearest son, son of mine,
so much I will not spare,
dearest son, son of mine,
I'd rather leave you there.

Thrice he wept, penned a line
in his cell so dreary.
Thrice he wept, penned a line,
brother, sister, help me.

Four times he wept, penned a line
in his cell so dreary.
Four times he wept, penned a line,
of his sad fate weary.

Sweetheart mine, please help me,
bail me out tomorrow,
sweetheart mine, please help me,
endless is my sorrow.

Quick as she was able
his true sweetheart Mabel
sent him a silk cable.

Trust your loyal Mabel,
climb down this silk cable.

Kinder is my Mabel,
than my own family,
she sent a silk cable
from jail to set me free!

VII. A carol

Paradise once God did enter,
after him did Adam venture.
When they met on that fine morning
God gave Adam words of warning:

Pick the apples mid leaves hidden,
only one tree is forbidden,
that one there with purple flowers
in the midst of Eden's bowers.

Like a snake did wicked Satan,
come to tempt both Eve and Adam.

A red apple of ripe flavour
he did pick without a waver.
Handed it to Eve with laughter,
she ate first, then Adam after.

Eat the apple, Eve, with relish,
joy will then be yours to cherish!
Adam, eat it up with relish,
joy will then be yours to cherish!

When the apple had all vanished,
God from Paradise them banished.
To the fields he sent them going,
ordered them to do some hoeing.

Bread is not just for the giving,
you must go and earn your living.
Long and loud wept those two sinners
ere they both became bread-winners.

Thanks to Adam, your first father,
mankind suffered even after.
Thanks to Eve, our first mother,
brother often turns on brother.

VIII. Man and Death

Once there was an old man
who had lived a long san.

Through his fields he wandered,
on his corn crops pondered.

How my corn is growing,
it sets my heart glowing!

It's now so tall and green,
such corn I've never seen.

How to reap and bind you,
in the barn then grind you?

Then Death bid him good-day
on yonder great highway.

I have things to tell you,
spare me a word or two.

Through my fields I'm wand'ring,
on my corn corps pond'ring.

My thanks to God are owing,
how my corn is growing!

You must make repayment,
put on this white raiment.

There are things you must know,
with me you now must go.

Pray, Death, do not take me,
many tasks await me.

I have money, tarry,
take what you can carry.

What you say is funny,
I've no use for money.

Offspring I must cherish,
without me they'd perish.

To all of your offspring
God will send everything.

I've a young wife pretty,
who will show her pity?

Fear not for your young wife,
God will care for her life.

Death, have mercy on me,
I must do some praying.

My life sins are many,
on my soul they're weighing.

Come, now, do not worry,
with me you must hurry, oh!

Woe is this wicked one,
I have wronged everyone.

One more than the others,
God more than my brothers.

Then Death shot an arrow
through his heart and marrow.

Death struck without warning
on that summer morning.

Although he was witty,
Death did not show pity.

Now, good friends, hear my plea,
take a lesson from me:

My sad fate you will share,
for Death you must prepare!

